

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. a)
Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Model

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera tehnologică

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

Subiectul I

30 de puncte

- I. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **6 puncte**
- II. Câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect; notarea a două răspunsuri pentru un enunț – 0 puncte **4 x 2 puncte = 8 puncte**
- A**
 - A**
 - F**
 - A**
- III. Câte 2 puncte pentru scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect; notarea a două răspunsuri în dreptul unei cifre – 0 puncte **4 x 2 puncte = 8 puncte**
- d**
 - c**
 - a**
 - e**
- IV. Câte 2 puncte pentru scrierea fiecărei variante corecte; notarea a două răspunsuri în dreptul unei cifre – 0 puncte **4 x 2 puncte = 8 puncte**
- b**
 - c**
 - a**
 - c**

Subiectul al II-lea

30 de puncte

A.

Notă

Punctajul pentru formularea răspunsurilor în enunțuri/număr minim de cuvinte și pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație se acordă în cazul în care răspunsul dezvoltă subiectul propus, chiar dacă acesta nu este corect sau complet. În numărarea greșelilor, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

- I. Precizarea unei teme identificate în textul dat conform cerinței, justificând răspunsul **6 puncte**
- precizarea unei teme identificate (de exemplu, *Imaginea de sine în adolescență, școala, familia* etc.) – 2 puncte
 - justificarea răspunsului (justificarea adecvată cu valorificarea corectă a informațiilor din textul dat – 2 puncte; justificarea schematică/ezitantă cu referire la textul dat, tendință de generalizare – 1 punct; lipsa justificării – 0 puncte) – 2 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de enunțuri indicat – 1 punct; neîncadrare în limita precizată – 0 puncte
- II. Precizarea tipului de narator din textul dat și motivarea alegerii **6 puncte**
- precizarea tipului de narator (de exemplu, narator-personaj) – 2 puncte
 - motivarea răspunsului dat (de exemplu, *utilizarea persoanei I, singular în discursul naratorului* etc.) – 2 puncte; ezitare în rezolvarea sarcinii - 1 punct; lipsa rezolvării – 0 puncte

- respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct; neîncadrare în limita precizată – 0 puncte

B.

Notă

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

În vederea acordării punctajului pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

CONȚINUT – 14 puncte

- prezentarea dificultăților de adaptare ale adolescenților într-un mediu nou (prezentarea adecvată și nuanțată – 4 puncte; prezentare schematică – 2 puncte; tendința de generalizare, ezitare în rezolvarea sarcinii – 1 punct) – 4 puncte
- precizarea unui avantaj și a unui dezavantaj ale intrării într-un mediu nou (precizarea clară și nuanțată a unui avantaj, respectiv a unui dezavantaj – câte 2 puncte; tendința de generalizare în precizarea unui avantaj, respectiv a unui dezavantaj, ezitare în rezolvarea sarcinii – câte 1 punct) - 2 x 2 puncte = 4 puncte
- formularea unei invitații la dialog/schimb de opinii în legătură cu tema intervenției (formularea clară și nuanțată – 4 puncte; formularea clară cu tendința de schematizare – 2 puncte; formulare ezitantă – 1 punct) – 4 puncte
- utilizarea convențiilor specifice unei intervenții pe blog (respectarea în totalitate a convențiilor de redactare și a celor lingvistice, de exemplu: *formule de adresare, limbaj adecvat, utilizarea persoanei I / II* etc. – 2 puncte; respectarea parțială – 1 punct) – 2 puncte;

REDACTARE – 4 puncte

- coerența textului (în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct) – 2 puncte
- respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Notă

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 250 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

În vederea acordării punctajului pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

CONȚINUT – 22 de puncte

- evidențierea, pentru textul ales și pentru textul dat, a unuia dintre următoarele elemente indicate (curent literar, orientare literară, gen literar, specie literară, tip de discurs, tip de text), menționând câte un exemplu relevant; **6 puncte**
 - precizarea elementului selectat pentru fiecare text (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - prezentarea elementului selectat pentru fiecare text (prezentarea adecvată și nuanțată prin referire la ambele texte – 2 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte
 - menționarea unui exemplu relevant pentru fiecare text (exemplu relevant – 1 punct; exemplu irelevant, lipsa exemplificării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
- compararea modului în care este reflectată tema în textul ales și în textul indicat, prin ilustrarea unei asemănări și a unei deosebiri; **6 puncte**
 - precizarea modului în care este reflectată tema în fiecare text (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - prezentarea unei asemănări precizate (prezentare adecvată a asemănării precizate prin raportare la cele două texte – 2 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte;

- prezentarea unei deosebiri precizate (prezentare adecvată a deosebirii precizate prin raportare la cele două texte – 2 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte;
- prezentarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea textului ales și a textului indicat; **6 puncte**
 - precizarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - prezentarea scenei/secvenței semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales (prezentarea adecvată și nuanțată prin referire la ambele texte – 4 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 2 puncte; prezentare schematică, ezitantă într-un singur text – 1 punct) – 4 puncte
- valorificarea experienței culturale în abordarea temei date (literatura română/universală; pictură, cinematografie etc.) **4 puncte**
 - valorificarea experienței culturale prin precizarea legăturii cu tema dată (prezentare clară și nuanțată – 2 puncte; încercare de rezolvare a sarcinii, tendință de generalizare – 1 punct) – 2 puncte
 - ilustrarea legăturii precizate (ilustrarea nuanțată și adecvată – 2 puncte; încercare de rezolvare a sarcinii, tendință de generalizare – 1 punct) – 2 puncte

REDACTARE – 8 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct
- logica înlănțuirii ideilor – 1 punct
- abilități de analiză și de argumentare (în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct) – 2 puncte
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) – 2 puncte
- ortografia (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- punctuația (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. a)
Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Model

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul real;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

Subiectul I

30 de puncte

- I. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **6 puncte**
- II. Câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect; notarea a două răspunsuri pentru un enunț – 0 puncte **4 x 2 puncte = 8 puncte**
- a. A
 - b. A
 - c. F
 - d. A
- III. Câte 2 puncte pentru scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect; notarea a două răspunsuri în dreptul unei cifre – 0 puncte **4 x 2 puncte = 8 puncte**
- 1. d
 - 2. c
 - 3. a
 - 4. e
- IV. Câte 2 puncte pentru scrierea fiecărei variante corecte; notarea a două răspunsuri în dreptul unei cifre – 0 puncte **4 x 2 puncte = 8 puncte**
- 5. o
 - 6. de
 - 7. se
 - 8. căru

Subiectul al II-lea

30 de puncte

A.

Notă

Punctajul pentru formularea răspunsurilor în enunțuri/număr minim de cuvinte și pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație se acordă în cazul în care răspunsul dezvoltă subiectul propus, chiar dacă acesta nu este corect sau complet. În numărarea greșelilor, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

- I. Precizarea unei teme identificate în textul dat conform cerinței, justificând răspunsul **6 puncte**
- precizarea unei teme identificate (de exemplu, *Imaginea de sine în adolescență, școala, familia* etc.) – 2 puncte
 - justificarea răspunsului (justificarea adecvată cu valorificarea corectă a informațiilor din textul dat – 2 puncte; justificarea schematică/ezitantă cu referire la textul dat, tendință de generalizare – 1 punct; lipsa justificării – 0 puncte) – 2 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de enunțuri indicat – 1 punct; neîncadrare în limita precizată – 0 puncte
- II. Precizarea tipului de narator din textul dat și motivarea alegerii **6 puncte**
- precizarea tipului de narator (de exemplu, narator-personaj) – 2 puncte

- motivarea răspunsului dat (de exemplu, *utilizarea persoanei I, singular în discursul naratorului* etc.) – 2 puncte; ezitare în rezolvarea sarcinii - 1 punct; lipsa rezolvării – 0 puncte
- respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct; neîncadrare în limita precizată – 0 puncte

B.

Notă

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

În vederea acordării punctajului pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

CONȚINUT – 14 puncte

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție – 1 punct
- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate (enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 puncte; încercare de enunțare – 1 punct) – 2 x 2 puncte = 4 puncte
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate (dezvoltare clară, nuanțată – 2 puncte; încercare de dezvoltare – 1 punct) – 2 x 2 puncte = 4 puncte
- câte 2 puncte pentru exemplificarea fiecăruia dintre cele două argumente enunțate (exemplificare adecvată – 2 puncte; încercare de exemplificare – 1 punct) – 2 x 2 puncte = 4 puncte
- formularea unei concluzii pertinente – 1 punct

REDACTARE – 4 puncte

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare (utilizare adecvată – 2 puncte; utilizare parțial adecvată – 1 punct) – 2 puncte
- respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct; neîncadrare în limita precizată – 0 puncte

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Notă

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

În vederea acordării punctajului pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

CONȚINUT – 22 de puncte

- evidențierea, pentru fiecare dintre textele alese, a unuia dintre următoarele elemente: curent literar, orientare literară, gen literar, specie literară, tip de discurs, tip de text, menționând câte un exemplu relevant; **6 puncte**
 - precizarea elementului selectat pentru fiecare text (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - prezentarea elementului selectat pentru fiecare text (prezentarea adecvată și nuanțată prin referire la ambele texte – 2 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte
 - menționarea unui exemplu relevant pentru fiecare text (exemplu relevant – 1 punct; exemplu irelevant, lipsa exemplificării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
- compararea modului în care este reflectată tema în textele alese, prin ilustrarea unei asemănări și a unei deosebiri; **6 puncte**
 - precizarea modului în care este reflectată tema în fiecare text (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - prezentarea unei asemănări precizate (prezentare adecvată a asemănării precizate prin raportare la cele două texte – 2 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte;
 - prezentarea unei deosebiri precizate (prezentare adecvată a deosebirii precizate prin raportare la cele două texte – 2 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte;

- prezentarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales; **6 puncte**
 - precizarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - prezentarea scenei/secvenței semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales (prezentarea adecvată și nuanțată prin referire la ambele texte – 4 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 2 puncte; prezentare schematică, ezitantă într-un singur text – 1 punct) – 4 puncte
- valorificarea experienței culturale în abordarea temei date (literatura română/universală; pictură, cinematografie etc.) **4 puncte**
 - valorificarea experienței culturale prin precizarea legăturii cu tema dată (prezentare clară și nuanțată – 2 puncte; încercare de rezolvare a sarcinii, tendință de generalizare – 1 punct) – 2 puncte
 - ilustrarea legăturii precizate (ilustrarea nuanțată și adecvată – 2 puncte; încercare de rezolvare a sarcinii, tendință de generalizare – 1 punct) – 2 puncte

REDACTARE – 8 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct
- logica înlănțuirii ideilor – 1 punct
- abilități de analiză și de argumentare (în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct) – 2 puncte
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) – 2 puncte
- ortografia (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- punctuația (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. a)
Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Model

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

Subiectul I **30 de puncte**

- I. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **6 puncte**
- II. Câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect; notarea a două răspunsuri pentru un enunț – 0 puncte **4 x 2 puncte = 8 puncte**
- A**
 - A**
 - F**
 - A**
- III. Câte 2 puncte pentru scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect; notarea a două răspunsuri în dreptul unei cifre – 0 puncte **4 x 2 puncte = 8 puncte**
- d**
 - c**
 - a**
 - e**
- IV. Câte 2 puncte pentru scrierea fiecărei forme corecte; notarea a două răspunsuri în dreptul unei cifre – 0 puncte **4 x 2 puncte = 8 puncte**
- vârstei**
 - utilizeze**
 - cărui**
 - folosii**

Subiectul al II-lea **30 de puncte**

A.

Notă

Punctajul pentru formularea răspunsurilor în enunțuri/număr minim de cuvinte și pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație se acordă în cazul în care răspunsul dezvoltă subiectul propus, chiar dacă acesta nu este corect sau complet. În numărarea greșelilor, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

- I. Precizarea unei teme identificate în textul dat conform cerinței, justificând răspunsul **6 puncte**
- precizarea unei teme identificate (de exemplu, *Imaginea de sine în adolescență, școala, familia* etc.) – 2 puncte
 - justificarea răspunsului (justificarea adecvată cu valorificarea corectă a informațiilor din textul dat – 2 puncte; justificarea schematică/ezitantă cu referire la textul dat, tendință de generalizare – 1 punct; lipsa justificării – 0 puncte) – 2 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de enunțuri indicat – 1 punct; neîncadrare în limita precizată – 0 puncte
- II. Precizarea tipului de narator din textul dat și motivarea alegerii **6 puncte**
- precizarea tipului de narator (de exemplu, narator-personaj) – 2 puncte
 - motivarea răspunsului dat (de exemplu, *utilizarea persoanei I, singular în discursul naratorului* etc.) – 2 puncte; ezitare în rezolvarea sarcinii – 1 punct; lipsa rezolvării – 0 puncte

- respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct; neîncadrare în limita precizată – 0 puncte

B.

Notă

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

În vederea acordării punctajului pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

CONȚINUT – 14 puncte

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție – 1 punct
- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate (enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 puncte; încercare de enunțare – 1 punct) – 2 x 2 puncte = 4 puncte
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate (dezvoltare clară, nuanțată – 2 puncte; încercare de dezvoltare – 1 punct) – 2 x 2 puncte = 4 puncte
- câte 2 puncte pentru exemplificarea fiecăruia dintre cele două argumente enunțate (exemplificare adecvată – 2 puncte; încercare de exemplificare – 1 punct) – 2 x 2 puncte = 4 puncte
- formularea unei concluzii pertinente – 1 punct

REDACTARE – 4 puncte

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare (utilizare adecvată – 2 puncte; utilizare parțial adecvată – 1 punct) – 2 puncte
- respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct; neîncadrare în limita precizată – 0 puncte

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Notă

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

În vederea acordării punctajului pentru corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație, se va avea în vedere tipul de greșeală, nu frecvența acesteia.

CONȚINUT – 22 de puncte

- evidențierea, pentru textul ales și pentru textul dat, a unuia dintre următoarele elemente indicate (curent literar, orientare literară, gen literar, specie literară, tip de discurs, tip de text), menționând câte un exemplu relevant; **6 puncte**
 - precizarea elementului selectat pentru fiecare text (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - prezentarea elementului selectat pentru fiecare text (prezentarea adecvată și nuanțată prin referire la ambele texte – 2 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte
 - menționarea unui exemplu relevant pentru fiecare text (exemplu relevant – 1 punct; exemplu irelevant, lipsa exemplificării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
- compararea modului în care este reflectată tema în textul ales și în textul indicat, prin ilustrarea unei asemănări și a unei deosebiri; **6 puncte**
 - precizarea modului în care este reflectată tema în fiecare text (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - prezentarea unei asemănări precizate (prezentare adecvată a asemănării precizate prin raportare la cele două texte – 2 puncte; prezentare adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte;
 - prezentarea unei deosebiri precizate (prezentare adecvată a deosebirii precizate prin raportare la cele două texte – 2 puncte; prezentare adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 1 punct) – 2 puncte;
- prezentarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea textului ales și a textului indicat; **6 puncte**
 - precizarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales (precizarea clară – 1 punct; lipsa precizării – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte

- prezentarea scenei/secvenței semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales (prezentarea adecvată și nuanțată prin referire la ambele texte – 4 puncte; prezentarea adecvată prin raportare la unul dintre texte sau prezentarea schematică prin raportarea la ambele texte – 2 puncte; prezentare schematică, ezitantă într-un singur text – 1 punct) – 4 puncte
- valorificarea experienței culturale în abordarea temei date (literatura română/universală; pictură, cinematografie etc.) **4 puncte**
 - valorificarea experienței culturale prin precizarea legăturii cu tema dată (prezentare clară și nuanțată – 2 puncte; încercare de rezolvare a sarcinii, tendință de generalizare – 1 punct) – 2 puncte
 - ilustrarea legăturii precizate (ilustrarea nuanțată și adecvată – 2 puncte; încercare de rezolvare a sarcinii, tendință de generalizare – 1 punct) – 2 puncte

REDACTARE – 8 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct
- logica înlănțuirii ideilor – 1 punct
- abilități de analiză și de argumentare (în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct) – 2 puncte
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) – 2 puncte
- ortografia (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- punctuația (0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct

Filiera tehnologică

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Subiectul I

30 de puncte

Citește cu atenție textul dat:

Din *perspectivă sociologică*, adaptarea umană reprezintă una dintre fazele procesului de integrare socială, alături de acomodare, participare și integrare propriu-zisă. Integrarea socială desemnează diversele modalități de interacțiune între un individ (sau un grup de indivizi) care urmează să se integreze și un anumit mediu social (mediu integrator). Aceste modalități de interacțiune au drept scop instalarea unui echilibru la nivel funcțional (atât în ceea ce privește individul, cât și mediul integrator), prin ele individul urmărind să ocupe și să i se recunoască un anumit statut în cadrul aceluia mediu social.

- ✓ *Acomodarea* reprezintă prima etapă a integrării sociale și se realizează printr-o informare a individului cu privire la caracteristicile și cerințele noului rol sau statut pe care-l va avea în sistemul/grupul în care urmează să se integreze.
- ✓ În cea de-a doua fază a integrării, *adaptarea*, individul asimilează cunoștințe, își formează priceperi și deprinderi necesare pentru a răspunde solicitărilor și a se conforma cerințelor impuse de noul mediu.
- ✓ Cea de-a treia etapă este *participarea* și se referă la capacitatea individului de a-și manifesta și exprima propriile inițiative vizavi de rolul și statutul pe care și le-a asumat.
- ✓ *Integrarea propriu-zisă* este ultima etapă a procesului de integrare socială și se caracterizează prin faptul că individul care s-a integrat a devenit un element funcțional al mediului integrator.

Adaptarea socială reprezintă realizarea echilibrului unei persoane cu un mediu social nou, printr-un „acord între conduita personală și modelele de conduită caracteristice ambianței” (Popescu-Neveanu). Pentru realizarea adaptării sociale, individul trebuie să dispună de capacitatea de a asimila valorile, normele, regulile culturale, spirituale și materiale caracteristice noului mediu social. Este vorba despre o reglare a comportamentului individului în funcție de cerințele mediului social. Adaptarea socială se realizează prin intermediul interacționării și relaționării individului cu alți membri ai societății, creându-se astfel relații sociale, și prin punerea în acțiune a mecanismelor de reglare și autoreglare comportamentală și funcțională.

după Liana Tăușan, *Adaptarea școlară* (2014)

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- I. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect. **6 puncte**
A treia etapă a integrării sociale este
 - a. acomodarea.
 - b. adaptarea.
 - c. integrarea propriu-zisă.
 - d. participarea.
- II. Notează „A” sau „F” în dreptul literei corespunzătoare fiecărui enunț pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textul dat. **8 puncte**
 - a. Integrarea socială se referă la modalitățile de interacțiune dintre individ și mediul social.
 - b. În etapa de acomodare, individul primește informații despre noul său rol sau statut.
 - c. Adaptarea socială presupune doar asimilarea valorilor materiale ale noului mediu social.
 - d. Reglarea comportamentului asigură realizarea echilibrului unui individ cu un mediu social nou.

- III. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre una dintre literele (a – e) corespunzătoare fragmentelor care lipsesc din textul de mai jos. **8 puncte**

Motivația desemnează totalitatea mobilurilor interne ale conduitei, iar motivația învățării reprezintă totalitatea mobilurilor care declanșează și susțin activitatea de învățare. ____ (1)

Activitatea școlară poate genera o scădere a capacității de muncă, ceea ce echivalează cu instalarea *oboselii*. ____ (2)

Sentimentul de *încredere în sine*, care se formează pe baza unei autoevaluări pozitive, este indispensabil elevului, deoarece favorizează orientarea eforturilor sale. ____ (3)

Puterea de muncă, rezistența la efort, ritmul de lucru al elevilor influențează adaptabilitatea lor școlară. ____ (4)

după Liana Tăușan, *Adaptarea școlară* (2014)

- Absența unei atitudini caracterizate printr-o autoevaluare pozitivă se va răsfrânge nefavorabil asupra capacității de autoreglare a elevului.
- Amintim faptul că relația dintre școală și familie presupune o comunicare prin cooperare, o unitate de cerințe, o unificare a sistemului de valori și o unitate de acțiune.
- Apariția stării de oboseală și capacitatea de muncă sunt dependente de o serie de factori afectivi, nevoi, interese, dorințe, atitudini ale elevului față de activitatea școlară.
- Motivația îndeplinește, deci, un rol dinamizator în activitatea școlară a elevilor. O motivație puternică favorizează obținerea unor performanțe superioare.
- Sunt elevi care au un ritm de lucru excesiv de lent, având nevoie de o perioadă mult mai mare de timp pentru rezolvarea sarcinilor școlare, decât colegii lor.

- IV. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre litera corespunzătoare răspunsului corect, selectând una dintre variante (a-c). **8 puncte**

Vocabularul activ este influențat ____ (5) mare măsură de caracteristicile culturale ____ (6) mediului din care provine subiectul. În urma unor cercetări s-a constatat că, deși apartenența la un anumit mediu ____ (7) se reflectă ____ (8) limbajul preadolescentului, această amprentă va fi mai evidentă după vârsta de 15 ani.

după Liana Tăușan, *Adaptarea școlară* (2014)

5.	a. într-un	b. într-o	c. într-una
6.	a. al	b. alor	c. ale
7.	a. cultural	b. culturală	c. culturali
8.	a. la	b. despre	c. în

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Citește cu atenție textul dat:

Măine se deschid școlile. Nu cred să fi așteptat cineva ziua asta ca mine. Noaptea, care trebuie să-i facă loc pe pământ, rămâne albă. Nu pot să închid ochii. O nerăbdare ciudată îmi fură somnul. Când zorile surâd la ferestre, sar din așternut și primul meu gând e să aflu cât e ceasul. Pendula, draga mea prietenă, mi l-a ghicit. Bate patru lovituri sonore, prelungi, care răsună prin toată ființa mea. Peste o oră plec cu tata la Craiova. [...]

Pornim. Flutur batista. Mama face la fel. Grivei latră și se cațără pe garduri, dar nu le poate sări: sunt prea înalte.

De la Dimești până la oraș e cale de câteva ceasuri. Am bătut-o de multe ori. Mi-a plăcut întotdeauna, mai ales când e vreme bună. Și ziua de azi arată a fi frumoasă.

Nu vorbim nimic. E ciudat lucrul ăsta, dar cu tata nu mă pricep să vorbesc. Dacă nu mă întrebă, nu știi ce să-i spun, nu-mi vine nimic în minte. Poate din cauză că e rece, închis, ca un diplomat. Mă contrazice mereu, din te miri ce, opunându-mi argumente pe care nu i le pot răsturna... în logică, e foarte tare, nu mă pot măsura cu el. Orice-i spun, parcă ar fi o prostie care trebuie doborâtă. Tot mai bine-i să nu vorbim. Așa am răgaz să fiu mai mult în tovărășia gândurilor mele.

Sunt vesel. Pentru mine începe o viață nouă, necunoscută. Cu școala mea e o poveste întregă. Primele

două clase gimnaziale le-am trecut, în particular, la Londra. A treia am dat-o la Geneva, unde ne-am mutat după aceea. A patra am terminat-o – tot ca pregătit în particular – la București, iar a cincea și a șasea, la Paris.

În timpul învățaturii, m-a ajutat mama, iar la matematici, fiindcă nu se pricepea, mi-a luat preparatori când englezi, când francezi, după cum găsea. Pe la începutul verii, ne-am întors în țară, instalându-ne la Dimești; după cât am înțeles, pentru mai multă vreme.

Mama ar fi vrut să dau și clasa a VII-a* tot în particular, și chiar îmi găsisse un preparator, dar tata s-a împotrivit. El susținea că-i mai bine să urmez la zi, să mă obișnuiesc și eu să trăiesc în lume. [...]

Câteodată mă apucă o neliniște ciudată. Cum o fi să mergi la școală? Îmi închipui că trebuie să fie tare plăcut. În primul rând, te bucuri de libertate, în al doilea rând, îți faci prieteni câți vrei și, mai ales, te plimbi nesupravegheat pe unde ai poftă. E puțin lucru? Pentru mine astă-vară era o sărbătoare când plecam în oraș singur de capul meu. În sfârșit, îmi trec prin minte o grămadă de lucruri. [...]

Eh, eu am văzut minunățiile Parisului și Londrei, în urechi îmi sună și acum tumultul și fierberea marilor bulevarde.

Dar acolo mă simțeam mic, neînsemnat, străin... Aici, în schimb, sunt în largul meu, voi ține orașul în brațe [...].

Trecem prin fața unei clădiri arătoase, unde s-a adunat o grămadă de oameni cu plase în mâini și copii stângaci de la țară.

— Ce-i aici? Îl întreb pe tata.

— E Școala Normală*.

Mihail Drumeș, *Elevul Dima dintr-a șaptea* (1946)

* În perioada interbelică, clasa a șaptea corespundea clasei a unsprezecea de azi.

* Școala Normală – școală pentru pregătirea învățătorilor

Scrive, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

A.

- I. Una dintre temele fragmentului selectat din opera literară *Elevul Dima dintr-a șaptea* de Mihail Drumeș este *Experiențe fundamentale ale existenței*. Precizează, în două-trei enunțuri, o altă temă identificată în textul dat, justificând răspunsul. **6 puncte**
- II. Precizează, în minimum 20 de cuvinte, tipul de narator din textul dat, motivându-ți alegerea. **6 puncte**

B.

Te numești Dana/Dan, ești elevă/elev în clasa a XII-a, la Liceul Tehnologic din Arama și ai accesat un blog adresat adolescenților. Redactează un text, de minimum 100 de cuvinte, care reprezintă intervenția ta pe blog referitoare la adaptarea adolescenților într-un mediu nou. **18 puncte**

În elaborarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea dificultăților de adaptare ale adolescenților într-un mediu nou;
- precizarea unui avantaj și a unui dezavantaj ale intrării într-un mediu nou;
- formularea unei invitații la dialog/schimb de opinii în legătură cu tema intervenției;
- utilizarea convențiilor specifice unei intervenții pe blog (de exemplu, formule de adresare, limbaj adecvat etc.);
- respectarea coerenței textului, a normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație.

Notă

Ordinea integrării reperelor indicate este la alegere.

Pentru **conținut**, vei primi **14 puncte**.

Pentru **redactare**, vei primi **4 puncte** (coerența textului – 2 puncte; respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei – 1 punct; respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct).

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu structurat, de minimum 250 de cuvinte, în care să illustrezi tema **Experiențe fundamentale ale existenței**. În elaborarea eseului, vei valorifica un text literar studiat la clasă și textul nonliterar dat (*Adaptarea școlară* de Liana Tăușan).

Vei avea în vedere:

- evidențierea, pentru textul ales și pentru textul dat, a unuia dintre următoarele elemente indicate (curent literar, orientare literară, gen literar, specie literară, tip de discurs, tip de text), menționând câte un exemplu relevant;
- compararea modului în care este reflectată tema în textul ales și în textul indicat, prin ilustrarea unei asemănări și a unei deosebiri;
- prezentarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea textului ales și a textului indicat;
- valorificarea experienței culturale în abordarea temei date (literatura română/universală; pictură, cinematografie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **22 de puncte**.

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **8 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 1 punct, punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 250 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. a)
Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Model

Filiera teoretică – Profilul real;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Subiectul I

30 de puncte

Citește cu atenție textul dat:

Din *perspectivă sociologică*, adaptarea umană reprezintă una dintre fazele procesului de integrare socială, alături de acomodare, participare și integrare propriu-zisă. Integrarea socială desemnează diversele modalități de interacțiune între un individ (sau un grup de indivizi) care urmează să se integreze și un anumit mediu social (mediu integrator). Aceste modalități de interacțiune au drept scop instalarea unui echilibru la nivel funcțional (atât în ceea ce privește individul, cât și mediul integrator), prin ele individul urmărind să ocupe și să i se recunoască un anumit statut în cadrul aceluia mediu social.

- ✓ *Acomodarea* reprezintă prima etapă a integrării sociale și se realizează printr-o informare a individului cu privire la caracteristicile și cerințele noului rol sau statut pe care-l va avea în sistemul/grupul în care urmează să se integreze.
- ✓ În cea de-a doua fază a integrării, *adaptarea*, individul asimilează cunoștințe, își formează priceperi și deprinderi necesare pentru a răspunde solicitărilor și a se conforma cerințelor impuse de noul mediu.
- ✓ Cea de-a treia etapă este *participarea* și se referă la capacitatea individului de a-și manifesta și exprima propriile inițiative vizavi de rolul și statutul pe care și le-a asumat.
- ✓ *Integrarea propriu-zisă* este ultima etapă a procesului de integrare socială și se caracterizează prin faptul că individul care s-a integrat a devenit un element funcțional al mediului integrator.

Adaptarea socială reprezintă realizarea echilibrului unei persoane cu un mediu social nou, printr-un „acord între conduita personală și modelele de conduită caracteristice ambianței” (Popescu-Neveanu). Pentru realizarea adaptării sociale, individul trebuie să dispună de capacitatea de a asimila valorile, normele, regulile culturale, spirituale și materiale caracteristice noului mediu social. Este vorba despre o reglare a comportamentului individului în funcție de cerințele mediului social. Adaptarea socială se realizează prin intermediul interacționării și relaționării individului cu alți membri ai societății, creându-se astfel relații sociale, și prin punerea în acțiune a mecanismelor de reglare și autoreglare comportamentală și funcțională.

după Liana Tăușan, *Adaptarea școlară* (2014)

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- I. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect. **6 puncte**
A treia etapă a integrării sociale este
 - a. acomodarea.
 - b. adaptarea.
 - c. integrarea propriu-zisă.
 - d. participarea.
- II. Notează „A” sau „F” în dreptul literei corespunzătoare fiecărui enunț pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textul dat. **8 puncte**
 - a. Integrarea socială se referă la modalitățile de interacțiune dintre individ și mediul social.
 - b. În etapa de acomodare, individul primește informații despre noul său rol sau statut.
 - c. Adaptarea socială presupune doar asimilarea valorilor materiale ale noului mediu social.
 - d. Reglarea comportamentului asigură realizarea echilibrului unui individ cu un mediu social nou.

- III. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre una dintre literele (a – e) corespunzătoare fragmentelor care lipsesc din textul de mai jos. **8 puncte**

Motivația desemnează totalitatea mobilurilor interne ale conduitei, iar motivația învățării reprezintă totalitatea mobilurilor care declanșează și susțin activitatea de învățare. ____ (1)

Activitatea școlară poate genera o scădere a capacității de muncă, ceea ce echivalează cu instalarea *oboselii*. ____ (2)

Sentimentul de *încredere în sine*, care se formează pe baza unei autoevaluări pozitive, este indispensabil elevului, deoarece favorizează orientarea eforturilor sale. ____ (3)

Puterea de muncă, rezistența la efort, ritmul de lucru al elevilor influențează adaptabilitatea lor școlară. ____ (4)

după Liana Tăușan, *Adaptarea școlară* (2014)

- Absența unei atitudini caracterizate printr-o autoevaluare pozitivă se va răsfrânge nefavorabil asupra capacității de autoreglare a elevului.
- Amintim faptul că relația dintre școală și familie presupune o comunicare prin cooperare, o unitate de cerințe, o unificare a sistemului de valori și o unitate de acțiune.
- Apariția stării de oboseală și capacitatea de muncă sunt dependente de o serie de factori afectivi, nevoi, interese, dorințe, atitudini ale elevului față de activitatea școlară.
- Motivația îndeplinește, deci, un rol dinamizator în activitatea școlară a elevilor. O motivație puternică favorizează obținerea unor performanțe superioare.
- Sunt elevi care au un ritm de lucru excesiv de lent, având nevoie de o perioadă mult mai mare de timp pentru rezolvarea sarcinilor școlare, decât colegii lor.

- IV. Completează textul de mai jos, alegând varianta potrivită dintre cuvintele date: **care, cărui, căroră, cu, de, pe, o, un, una, unul, se, să**. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre varianta selectată. **8 puncte**

Putem stabili ____ (5) corelație între factorul verbal și *vocabularul pasiv*, care ajunge, în jurul vârstei de 14 ani la o medie de 14000 de cuvinte, ceea ce-i va permite preadolescentului să utilizeze numeroase surse de informație, datorită creșterii capacității ____ (6) înțelegere a mesajelor vehiculate în diferite contexte. De asemenea, ____ (7) pune problema *vocabularului activ*, al ____ (8) volum crește în preadolescență, uneori fiind folosiți termeni tehnici, științifici și literari.

după Liana Tăușan, *Adaptarea școlară* (2014)

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Citește cu atenție textul dat:

Măine se deschid școlile. Nu cred să fi așteptat cineva ziua asta ca mine. Noaptea, care trebuie să-i facă loc pe pământ, rămâne albă. Nu pot să închid ochii. O nerăbdare ciudată îmi fură somnul. Când zorile surâd la ferestre, sar din așternut și primul meu gând e să aflu cât e ceasul. Pendula, draga mea prietenă, mi l-a ghicit. Bate patru lovituri sonore, prelungi, care răsună prin toată ființa mea. Peste o oră plec cu tata la Craiova. [...]

Pornim. Flutur batista. Mama face la fel. Grivei latră și se cațără pe garduri, dar nu le poate sări: sunt prea înalte.

De la Dimești până la oraș e cale de câteva ceasuri. Am bătut-o de multe ori. Mi-a plăcut întotdeauna, mai ales când e vreme bună. Și ziua de azi arată a fi frumoasă.

Nu vorbim nimic. E ciudat lucrul ăsta, dar cu tata nu mă pricep să vorbesc. Dacă nu mă întrebă, nu știu ce să-i spun, nu-mi vine nimic în minte. Poate din cauză că e rece, închis, ca un diplomat. Mă contrazice mereu, din te miri ce, opunându-mi argumente pe care nu i le pot răsturna... în logică, e foarte tare, nu mă pot măsura cu el. Orice-i spun, parcă ar fi o prostie care trebuie doborâtă. Tot mai bine-i să nu vorbim. Așa am răgaz să fiu mai mult în tovărășia gândurilor mele.

Sunt vesel. Pentru mine începe o viață nouă, necunoscută. Cu școala mea e o poveste întregă. Primele

două clase gimnaziale le-am trecut, în particular, la Londra. A treia am dat-o la Geneva, unde ne-am mutat după aceea. A patra am terminat-o — tot ca pregătit în particular — la București, iar a cincea și a șasea, la Paris.

În timpul învățaturii, m-a ajutat mama, iar la matematici, fiindcă nu se pricepea, mi-a luat preparatori când englezi, când francezi, după cum găsea. Pe la începutul verii, ne-am întors în țară, instalându-ne la Dimești; după cât am înțeles, pentru mai multă vreme.

Mama ar fi vrut să dau și clasa a VII-a* tot în particular, și chiar îmi găsisse un preparator, dar tata s-a împotrivit. El susținea că-i mai bine să urmez la zi, să mă obișnuiesc și eu să trăiesc în lume. [...]

Câteodată mă apucă o neliniște ciudată. Cum o fi să mergi la școală? Îmi închipui că trebuie să fie tare plăcut. În primul rând, te bucuri de libertate, în al doilea rând, îți faci prieteni câți vrei și, mai ales, te plimbi nesupravegheat pe unde ai poftă. E puțin lucru? Pentru mine astă-vară era o sărbătoare când plecam în oraș singur de capul meu. În sfârșit, îmi trec prin minte o grămadă de lucruri. [...]

Eh, eu am văzut minunățiile Parisului și Londrei, în urechi îmi sună și acum tumultul și fierberea marilor bulevarde.

Dar acolo mă simțeam mic, neînsemnat, străin... Aici, în schimb, sunt în largul meu, voi ține orașul în brațe [...].

Trecem prin fața unei clădiri arătoase, unde s-a adunat o grămadă de oameni cu plase în mâini și copii stângaci de la țară.

— Ce-i aici? Îl întreb pe tata.

— E Școala Normală*.

Mihail Drumeș, *Elevul Dima dintr-a șaptea* (1946)

* În perioada interbelică, clasa a șaptea corespundea clasei a unsprezecea de azi.

* Școala Normală – școală pentru pregătirea învățătorilor

Scrive, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

A.

- I. Una dintre temele fragmentului selectat din opera literară *Elevul Dima dintr-a șaptea* de Mihail Drumeș este *Experiențe fundamentale ale existenței*. Precizează, în două-trei enunțuri, o altă temă identificată în textul dat, justificând răspunsul. **6 puncte**
- II. Precizează, în minimum 30 de cuvinte, tipul de narator din textul dat, motivându-ți alegerea. **6 puncte**

B.

Redactează un text, de minimum 100 de cuvinte, în care să argumentezi *dacă e important sau nu ca adolescenții să-și înțeleagă emoțiile/sentimentele pentru a se adapta cu ușurință în societate*. **18 puncte**

Vei avea în vedere:

- formularea unei ipoteze potrivite;
- prezentarea a două argumente adecvate;
- formularea unei concluzii pertinente;
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație).

Notă

Pentru **conținut**, vei primi **14 puncte**.

Pentru **redactare**, vei primi **4 puncte** (utilizarea corectă a conectorilor în argumentare – 2 puncte; respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei – 1 punct, respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct).

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu structurat, de minimum 300 de cuvinte, în care să illustrezi tema **Experiențe fundamentale ale existenței**. În elaborarea eseului, vei valorifica un text literar studiat la clasă, aparținând unui autor din patrimoniul cultural școlar, și unul dintre textele date (*Adaptarea școlară* de Liana Tăușan / *Elevul Dima dintr-a șaptea* de Mihail Drumeș).

Vei avea în vedere:

- evidențierea, pentru fiecare dintre textele alese, a unuia dintre următoarele elemente indicate (curent literar, orientare literară, gen literar, specie literară, tip de discurs, tip de text), menționând câte un exemplu relevant;
- compararea modului în care este reflectată tema în textele alese, prin ilustrarea unei asemănări și a unei deosebiri;
- prezentarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales;
- valorificarea experienței culturale în abordarea temei date (literatura română/universală; pictură, cinematografie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **22 de puncte**.

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **8 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 1 punct, punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. a)
Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Model

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Subiectul I

30 de puncte

Citește cu atenție textul dat:

Din *perspectivă sociologică*, adaptarea umană reprezintă una dintre fazele procesului de integrare socială, alături de acomodare, participare și integrare propriu-zisă. Integrarea socială desemnează diversele modalități de interacțiune între un individ (sau un grup de indivizi) care urmează să se integreze și un anumit mediu social (mediu integrator). Aceste modalități de interacțiune au drept scop instalarea unui echilibru la nivel funcțional (atât în ceea ce privește individul, cât și mediul integrator), prin ele individul urmărind să ocupe și să i se recunoască un anumit statut în cadrul aceluia mediu social.

- ✓ *Acomodarea* reprezintă prima etapă a integrării sociale și se realizează printr-o informare a individului cu privire la caracteristicile și cerințele noului rol sau statut pe care-l va avea în sistemul/grupul în care urmează să se integreze.
- ✓ În cea de-a doua fază a integrării, *adaptarea*, individul asimilează cunoștințe, își formează priceperi și deprinderi necesare pentru a răspunde solicitărilor și a se conforma cerințelor impuse de noul mediu.
- ✓ Cea de-a treia etapă este *participarea* și se referă la capacitatea individului de a-și manifesta și exprima propriile inițiative vizavi de rolul și statutul pe care și le-a asumat.
- ✓ *Integrarea propriu-zisă* este ultima etapă a procesului de integrare socială și se caracterizează prin faptul că individul care s-a integrat a devenit un element funcțional al mediului integrator.

Adaptarea socială reprezintă realizarea echilibrului unei persoane cu un mediu social nou, printr-un „acord între conduita personală și modelele de conduită caracteristice ambianței” (Popescu-Neveanu). Pentru realizarea adaptării sociale, individul trebuie să dispună de capacitatea de a asimila valorile, normele, regulile culturale, spirituale și materiale caracteristice noului mediu social. Este vorba despre o reglare a comportamentului individului în funcție de cerințele mediului social. Adaptarea socială se realizează prin intermediul interacționării și relaționării individului cu alți membri ai societății, creându-se astfel relații sociale, și prin punerea în acțiune a mecanismelor de reglare și autoreglare comportamentală și funcțională.

după Liana Tăușan, *Adaptarea școlară* (2014)

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- I. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect. **6 puncte**
A treia etapă a integrării sociale este
 - a. acomodarea.
 - b. adaptarea.
 - c. integrarea propriu-zisă.
 - d. participarea.
- II. Notează „A” sau „F” în dreptul literei corespunzătoare fiecărui enunț pentru a stabili dacă acesta este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textul dat. **8 puncte**
 - a. Integrarea socială se referă la modalitățile de interacțiune dintre individ și mediul social.
 - b. În etapa de acomodare, individul primește informații despre noul său rol sau statut.
 - c. Adaptarea socială presupune doar asimilarea valorilor materiale ale noului mediu social.
 - d. Reglarea comportamentului asigură realizarea echilibrului unui individ cu un mediu social nou.

- III. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre una dintre literele (a – e) corespunzătoare fragmentelor care lipsesc din textul de mai jos. **8 puncte**

Motivația desemnează totalitatea mobilurilor interne ale conduitei, iar motivația învățării reprezintă totalitatea mobilurilor care declanșează și susțin activitatea de învățare. ____ (1)

Activitatea școlară poate genera o scădere a capacității de muncă, ceea ce echivalează cu instalarea *oboselii*. ____ (2)

Sentimentul de *încredere în sine*, care se formează pe baza unei autoevaluări pozitive, este indispensabil elevului, deoarece favorizează orientarea eforturilor sale. ____ (3)

Puterea de muncă, rezistența la efort, ritmul de lucru al elevilor influențează adaptabilitatea lor școlară. ____ (4)

după Liana Tăușan, *Adaptarea școlară* (2014)

- Absența unei atitudini caracterizate printr-o autoevaluare pozitivă se va răsfrânge nefavorabil asupra capacității de autoreglare a elevului.
- Amintim faptul că relația dintre școală și familie presupune o comunicare prin cooperare, o unitate de cerințe, o unificare a sistemului de valori și o unitate de acțiune.
- Apariția stării de oboseală și capacitatea de muncă sunt dependente de o serie de factori afectivi, nevoi, interese, dorințe, atitudini ale elevului față de activitatea școlară.
- Motivația îndeplinește, deci, un rol dinamizator în activitatea școlară a elevilor. O motivație puternică favorizează obținerea unor performanțe superioare.
- Sunt elevi care au un ritm de lucru excesiv de lent, având nevoie de o perioadă mult mai mare de timp pentru rezolvarea sarcinilor școlare, decât colegii lor.

- IV. Scrie, pe foaia de examen, în dreptul fiecărei cifre forma corectă a cuvintelor din paranteză. **8 puncte**

Putem stabili o corelație între factorul verbal și *vocabularul pasiv*, care ajunge, în jurul (*vârstă*) ____ (5) de 14 ani la o medie de 14000 de cuvinte, ceea ce-i va permite preadolescentului să (*a utiliza*) ____ (6) numeroase surse de informație, datorită creșterii capacității de înțelegere a mesajelor vehiculate în diferite contexte. De asemenea, se pune problema *vocabularului activ*, al (*care*) ____ (7) volum crește în preadolescență, uneori fiind (*folosit*) ____ (8) termeni tehnici, științifici și literari.

după Liana Tăușan, *Adaptarea școlară* (2014)

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Citește cu atenție textul dat:

Măine se deschid școlile. Nu cred să fi așteptat cineva ziua asta ca mine. Noaptea, care trebuie să-i facă loc pe pământ, rămâne albă. Nu pot să închid ochii. O nerăbdare ciudată îmi fură somnul. Când zorile surâd la ferestre, sar din așternut și primul meu gând e să aflu cât e ceasul. Pendula, draga mea prietenă, mi l-a ghicit. Bate patru lovituri sonore, prelungi, care răsună prin toată ființa mea. Peste o oră plec cu tata la Craiova. [...]

Pornim. Flutur batista. Mama face la fel. Grivei latră și se cațără pe garduri, dar nu le poate sări: sunt prea înalte.

De la Dimești până la oraș e cale de câteva ceasuri. Am bătut-o de multe ori. Mi-a plăcut întotdeauna, mai ales când e vreme bună. Și ziua de azi arată a fi frumoasă.

Nu vorbim nimic. E ciudat lucrul ăsta, dar cu tata nu mă pricep să vorbesc. Dacă nu mă întrebă, nu știu ce să-i spun, nu-mi vine nimic în minte. Poate din cauză că e rece, închis, ca un diplomat. Mă contrazice mereu, din te miri ce, opunându-mi argumente pe care nu i le pot răsturna... în logică, e foarte tare, nu mă pot măsura cu el. Orice-i spun, parcă ar fi o prostie care trebuie doborâtă. Tot mai bine-i să nu vorbim. Așa am răgaz să fiu mai mult în tovărășia gândurilor mele.

Sunt vesel. Pentru mine începe o viață nouă, necunoscută. Cu școala mea e o poveste întreagă. Primele

două clase gimnaziale le-am trecut, în particular, la Londra. A treia am dat-o la Geneva, unde ne-am mutat după aceea. A patra am terminat-o – tot ca pregătit în particular – la București, iar a cincea și a șasea, la Paris.

În timpul învățaturii, m-a ajutat mama, iar la matematici, fiindcă nu se pricepea, mi-a luat preparatori când englezi, când francezi, după cum găsea. Pe la începutul verii, ne-am întors în țară, instalându-ne la Dimești; după cât am înțeles, pentru mai multă vreme.

Mama ar fi vrut să dau și clasa a VII-a* tot în particular, și chiar îmi găsisse un preparator, dar tata s-a împotrivit. El susținea că-i mai bine să urmez la zi, să mă obișnuiesc și eu să trăiesc în lume. [...]

Câteodată mă apucă o neliniște ciudată. Cum o fi să mergi la școală? Îmi închipui că trebuie să fie tare plăcut. În primul rând, te bucuri de libertate, în al doilea rând, îți faci prieteni câți vrei și, mai ales, te plimbi nesupravegheat pe unde ai poftă. E puțin lucru? Pentru mine astă-vară era o sărbătoare când plecam în oraș singur de capul meu. În sfârșit, îmi trec prin minte o grămadă de lucruri. [...]

Eh, eu am văzut minunățiile Parisului și Londrei, în urechi îmi sună și acum tumultul și fierberea marilor bulevarde.

Dar acolo mă simțeam mic, neînsemnat, străin... Aici, în schimb, sunt în largul meu, voi ține orașul în brațe [...].

Trecem prin fața unei clădiri arătoase, unde s-a adunat o grămadă de oameni cu plase în mâini și copii stângaci de la țară.

— Ce-i aici? Îl întreb pe tata.

— E Școala Normală*.

Mihail Drumeș, *Elevul Dima dintr-a șaptea* (1946)

* În perioada interbelică, clasa a șaptea corespundea clasei a unsprezecea de azi.

* Școala Normală – școală pentru pregătirea învățătorilor

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

A.

- I. Una dintre temele fragmentului selectat din opera literară *Elevul Dima dintr-a șaptea* de Mihail Drumeș este *Experiențe fundamentale ale existenței*. Precizează, în două-trei enunțuri, o altă temă identificată în textul dat, justificând răspunsul. **6 puncte**
- II. Precizează, în minimum 30 de cuvinte, tipul de narator din textul dat, motivându-ți alegerea. **6 puncte**

B.

Redactează un text, de minimum 100 de cuvinte, în care să argumentezi *dacă e important sau nu ca adolescenții să-și înțeleagă emoțiile/sentimentele pentru a se adapta cu ușurință în societate*. **18 puncte**

Vei avea în vedere:

- formularea unei ipoteze potrivite;
- prezentarea a două argumente adecvate;
- formularea unei concluzii pertinente;
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație).

Notă

Pentru **conținut**, vei primi **14 puncte**.

Pentru **redactare**, vei primi **4 puncte** (utilizarea corectă a conectorilor în argumentare – 2 puncte; respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei – 1 punct, respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct).

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu structurat, de minimum 300 de cuvinte, în care să ilustrezi tema **Experiențe fundamentale ale existenței**. În elaborarea eseului, vei valorifica un text literar studiat la clasă, aparținând unui autor din patrimoniul cultural școlar, și textul literar dat (*Elevul Dima dintr-a șaptea* de Mihail Drumeș).

Vei avea în vedere:

- evidențierea, pentru fiecare dintre textele alese, a unuia dintre următoarele elemente indicate (curent literar, orientare literară, gen literar, specie literară, tip de discurs, tip de text), menționând câte un exemplu relevant;
- compararea modului în care este reflectată tema în textele alese, prin ilustrarea unei asemănări și a unei deosebiri;
- prezentarea câte unei scene/secvențe semnificative pentru înțelegerea/interpretarea fiecărui text ales;
- valorificarea experienței culturale în abordarea temei date (literatura română/universală; pictură, cinematografie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **22 de puncte**.

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **8 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 1 punct, punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.